

Příloha č. 1

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ** **ROOSEVELTOVA**

Výchovně vzdělávací program školní družiny

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

název ŠVP: Školní vzdělávací program – výchovně vzdělávací program školní družiny
Základní školy speciální, Rooseveltova

předkladatel: Základní škola speciální a Praktická škola,
Praha 6, Rooseveltova 8

název školy: Základní škola speciální a Praktická škola,
Praha 6, Rooseveltova 8

adresa školy: Rooseveltova 8, Praha 6

jméno ředitele: PaedDr. Dagmar Ovesná

kontakty: www.skolaroos.cz, tel.: 224 322 147, 724 219 334,
info@skolaroos.cz

zřizovatel: Hlavní město Praha

adresa: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1

platnost dokumentu: od 1. 1. 2018

podpis ředitele :

razítko školy :

1. ÚVOD

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb.. Školní výchovně vzdělávací program pro školní družinu (dále ŠVP pro ŠD) je zpracován jako příloha č. 1 ke Školnímu vzdělávacímu programu základní školy speciální v ZŠ speciální a Praktické škole Rooseveltova 8, Praha 6. Vychází z obecně stanovených cílů a klíčových kompetencí platných pro uvedenou školu.

Základní personální, materiální a hygienické podmínky a charakteristika žáků se shodují s podmínkami uvedenými v ŠVP školy.

2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Školní družina je nedílnou součástí školy a její výchovně vzdělávací cíle jsou v souladu s vzdělávacími cíli školy.

Základní škola speciální a Praktická škola Praha 6, Rooseveltova 8 poskytuje **základy vzdělání** žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Výchovně vzdělávací činnost je zaměřená na rozvíjení osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které uplatní žáci v praktickém životě. Cílem celého výchovně vzdělávacího procesu je připravit co nejlépe žáky školy na život v dospělosti zvláště v oblasti samostatnosti, komunikace a sociálních dovedností.

Základními principy výchovně vzdělávacího procesu jsou individuální přístup k žákům, respekt k jejich jedinečnosti i k jejich specifickým problémům a důraz na maximální možné rozvinutí schopností a dovedností každého žáka.

Na prvním stupni upevňujeme u žáků základní sociální, hygienické návyky a komunikační návyky a snažíme se jejich schopnosti v těchto oblastech rozšiřovat a upevňovat.

Na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální a volní. Rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti a vedeme je ke smysluplnému trávení volného času.

Cíle výchovně vzdělávací činnosti jsou specifikovány takto:

- Využívat získané poznatky při praktických činnostech a dokázat je použít v širším sociálním prostředí
- Rozvíjet komunikaci a spolupráci v odlišných skupinách, akceptovat změny v kolektivu.
- Osamostatňovat se v dílčích úkonech, zejména v sebeobsluze a v základních pracovních dovednostech.
- Uvědomit si potřebu ochrany zdraví, pozitivní vliv pohybových aktivit a vhodné způsoby relaxace v volném čase.
- Dodržovat vlastní bezpečnost při vykonávaných činnostech, vnímat možná nebezpečí i pro ostatní.
- Vnímat estetiku prostředí blízkého i širšího okolí, aktivně se podílet na tvorbě příjemného prostředí.
- Vnímat vliv přírody na život člověka a spolupracovat na ochraně životního prostředí.
- Motivovat ke smysluplnému trávení volného času.

3. CHARAKTERISTIKA A ORGANIZACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále ŠD) je školské zařízení pro zájmovou a odpočinkovou činnost žáků školy. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit v oblasti vzdělávací, odpočinkové a zájmové.

ŠD v ZŠ speciálně poskytuje odpolední aktivity pouze žákům přihlášeným k pravidelné denní docházce do této školy.

3.1. Organizační a personální zajištění

Žáci v ŠD jsou rozděleni do jednotlivých skupin podle zájmu, schopností a časových možností. Na začátku školního roku jsou sestaveny jednotlivé nabídky činností, které jsou konzultovány s rodiči žáků zapsaných do družiny. Žáci jsou denně rozděleni do několika skupin podle jejich zájmu, dovedností a schopnosti se činnosti oddělení aktivně zúčastnit. Během roku se mohou žáci v jednotlivých odděleních ŠD dle potřeby měnit.

Pedagogickou činnost zajišťují pedagogičtí pracovníci – vychovatelé a vychovatelky s příslušnou kvalifikací. Pedagogický přístup je založen na citlivém vnímání aktuálních potřeb žáků a na schopnosti pružně na ně reagovat.

Pedagogická činnost pracovníků vyžaduje kreativitu, organizační schopnosti, znalost spektra zájmových aktivit, znalost bezpečnostních předpisů, komunikační dovednosti, schopnost týmové práce apod.

Pedagogičtí pracovníci úzce spolupracují s rodiči, jsou připraveni je denně informovat o činnostech, které vykonávají v rámci programu ŠD. Organizace ŠD je v kompetenci vedoucího vychovatele, personální obsazení zajišťuje ředitelka školy.

3.2. Prostorové a materiální podmínky

Při odpoledních činnostech ŠD je využívána velká školní zahrada, na které je vybudováno sportovní hřiště s umělým povrchem. Zahrada je vybavena herními prvky (houpačky, řetězový most, hrazda). Škola má pronajatý prostor od MČ Praha 6 v suterénu činžovního domu ve Verdunské ulici č. 11. V tomto prostoru jsou zřízeny 2 výtvarné dílny (keramická a textilní), které jsou využity v odpoledních aktivitách ŠD. Dále má družina k dispozici společné prostory školy, při některých speciálních aktivitách využívají i třídy.

3.3. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Při práci v ŠD je maximálně dbáno na zabezpečení dozoru nad žáky, na podmínky bezpečnosti žáků i pedagogů a na hygienu a psychohygienu. Vzhledem k těžkému postižení žáků školy, kteří ŠD navštěvují, je třeba dbát na citlivý přístup, vnímání únavy a nepohody žáků, zabezpečení hygieny a pitného režimu.

Činnosti ŠD se střídají s důrazem na pohybové a relaxační aktivity žáků a na potřebu odpočinku.

3.4. Časový režim

ŠD je v provozu každý den ráno od 7.00 do 8.00 a odpoledne od 12.30 do 16.30

3.5. Přebírání a předávání žáků v ŠD

Žáky v ŠD přebírají od rodičů a předávají rodičům či osobě rodičem písemně určené pedagogové v ranní družině či při odpolední závěrečné službě.

Po skončení vyučování ve třídách předává třídní učitel žáky vychovateli ve službě.

3.6. Denní režim a zájmové činnosti

- **Odpočinkové činnosti** se do denního režimu zařazují nejčastěji po obědě, popř. při ranní ŠD. Jedná se o klidná zaměstnání, stolní a společenské hry, poslechová činnost (pohádky, příběhy, písně), vyprávění...
- **Rekreační činnosti** slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Probíhají na hřišti, v tělocvičně nebo při vycházkách do přírody.
- Velkou předností nabídky ŠD jsou **zájmové činnosti**, které rozvíjejí osobnost žáka a umožňují žákům seberealizaci i další rozvoj pohybových, výtvarných, hudebních a tvořivých schopností. Ve škole v rámci ŠD probíhá několik mimořádných aktivit, které často naši školu prezentují na veřejnosti. Je to **taneční kroužek Balónky, hudební skupina R.a Dost, divadelní kroužek Přepestro**, dále kroužek tvořivosti výtvarný a keramický a kroužek šití.
- Terapeutické odpolední programy jsou určeny hlavně žákům s velkou mírou postižení, odpolední unavitelností a s malou schopností soustředění a vykonávání cílené činnosti. Významná je canisterapie, při které žáci pod vedením odborné lektorky zažívají relaxaci s přítomností cvičeného psa;
- Na pracovišti Alžírská je speciální nabídka Snoezelenu – senzomotorické místnosti, kterou žáci využívají k relaxaci a aktivizaci smyslového vnímání.

4. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Kompetence k učení

- Prodlužovat dobu soustředění na danou činnost, všimnout si souvislostí, respektovat základní pokyny.
- Získávat zkušenosti v praktických činnostech a situacích, které pak může dále uplatnit.
- Orientovat se ve známém i méně známém prostředí.
- Aktivně se zúčastnit každodenního dění, zapojit se do nabízených aktivit.
- Soustředit se na danou činnost, dokončit ji, postupovat podle daných instrukcí.

Kompetence k řešení problému

- Všimnout si situací v bezprostředním okolí a učit se reagovat na ně adekvátně v rámci svých možností.
- Řešit problémy s pomocí nápodoby, opory a s pomocí dospělého.

- Využívat získané zkušenosti na známé a opakované situace v podobných situacích.
- Pochopit jednoduché řešení situace.
- Rozpoznat řešení, která vedou k vytyčenému cíli, zapojit se do řešení.
- Zvládat náročnější situace.

Kompetence komunikativní

- Chápat jednotlivé otázky a snažit se odpovědět
- Dokázat vyjádřit své prožitky různými prostředky, jak řečovými, tak výtvarnými, či dramatickými gesty.
- Rozlišovat některé symboly, poznat jejich význam, domluvit se slovy nebo alternativní formou komunikace.
- Snažit se v běžných situacích komunikovat bez zábran.
- Využívat s pomocí informativní a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

- Chápat důsledky svého jednání.
- Umět se samostatně rozhodovat.
- Projevit citlivost a ohleduplnost k druhým.
- Umět rozlišit nevhodné chování.
- Umět uplatnit společenské návyky a pravidla.
- Chápat společenské vztahy a tolerovat druhé.

Kompetence občanské

- Splnit jednoduché činnosti
- Umět se přizpůsobit.
- Zajímat se o dění kolem sebe
- Umět rozlišit nepravost, uvědomovat si, co se nesmí a do může
- Chápat pravidla společenského soužití (ve škole, v rodině)
- Chápat význam zdraví a chránit si své zdraví.
- Zvládat běžné činnosti nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěvu u lékaře, pošty...

5. OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY

Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí

Poznávání života v rodině, ve škole..

Cesta do školy a ze školy

Dopravní výchova

Lidé kolem nás

Rodina, kamarádi

Osvojit si zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi

Vhodně se seznamovat s cizími lidmi

Učit se zásadám stolování s ostatními žáky

Umět pěkně prožívat oslavy

Lidé a čas

Denní režim

Jak se mění lidé

Jak se mění okolí

Tradice a svátky během roku

Rozmanitost přírody

Proměny přírody

Rostliny

Živočichové

Voda

Ochrana životního prostředí

Člověk a jeho zdraví

Poznáváme naše tělo

Pečujeme o své tělo

Zdravě jíme

Zdravě žijeme